

Plenarinio posėdžio dokumentas

A8-0366/2015

15.12.2015

PRANEŠIMAS

dėl įgūdžių ugdymo politikos kovai su jaunimo nedarbu
(2015/2088(INI))

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

Pranešėjas: Marek Plura

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	17
KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETO NUOMONĖ	18
GALUTINIO BALSAVIMO ATSAKINGAME KOMITETE REZULTATAI	26
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE.....	27

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl įgūdžių ugdymo politikos kovai su jaunimo nedarbu (2015/2088(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 165 ir 166 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 6 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl jaunimo galimybių dalyvauti darbo rinkoje skatinimo, stažuotojų, stažuočių ir praktikos padėties stiprinimo¹,
- atsižvelgdamas į Tarybos rekomendaciją dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos²,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. balandžio 15 d. rezoliuciją dėl to, kaip Europos Sąjunga gali prisidėti sudarant darbo vietų kūrimui įmonėse, bendrovėse ir naujai įsteigtose įmonėse palankias sąlygas³,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. spalio 22 d. rezoliuciją „Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras: 2014 m. prioritetų įgyvendinimas“⁴,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų⁵,
- atsižvelgdamas į Tarybos rekomendaciją dėl stažuočių kokybės sistemos ir į 2015 m. liepos 2 d. Parlamento klausimą, į kurį atsakoma raštu, dėl Tarybos rekomendacijos dėl stažuočių kokybės sistemos,
- atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio mėn. Tarybos išvadas dėl bendradarbiavimo vykdant įvairių sektorių politiką stiprinimo siekiant veiksmingai spręsti socialines ir ekonomines jaunimo problemas⁶,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į JT neįgaliųjų teisių komiteto „Su pradine Europos Sąjungos ataskaita susijusių klausimų sąrašą“⁷,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio mėn. Europos profesinio mokymo plėtros centro

¹ OL C 351 E, 2011 12 2 p. 29.

² Priimti tekstai, P7_TA(2013)0016.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0394.

⁴ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0038.

⁵ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.

⁶ OL C 88, 2014 3 27, p. 1.

⁷ CRPD/C/EU/Q/1.

(toliau – Cedefop) informacinį pranešimą „Keliai į atsigavimą: trys gebėjimų poreikių ir darbo rinkos scenarijai 2025 metams“,

- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo mėn. Cedefop informacinį pranešimą „Gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitiktis: svarbesnė, negu iš pradžių atrodo“ (angl. *Skill mismatch: more than meets the eye*),
 - atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio mėn. Cedefop informacinį pranešimą „Patvirtinimo iššūkis: kiek Europa priartėjo prie visų mokymosi formų pripažinimo?“ (angl. *The validation challenge: how close is Europe to recognition of all learning?*),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Šeštoji ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaita. Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą“ (COM(2014) 0473),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonominių ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“ (COM(2010) 0636),
 - atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio mėn. Komisijos ataskaitą „Bandomieji Jaunimo garantijų iniciatyvos partnerystės projektai vietoje – Europos Parlamento Jaunimo garantijų iniciatyvos parengiamųjų veiksmų svarbiausių pasiekimų ir patirties apibendrinamoji ataskaita“ (angl. *Piloting Youth Guarantee partnerships on the ground – A summary report of key achievements and lessons from the European Parliament Preparatory Action on the Youth Guarantee*),
 - atsižvelgdamas į Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (toliau – Eurofound) 2015 m. ataskaitą „Jaunimo verslumas Europoje: vertybės, požiūriai, politika“,
 - atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1304/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir panaikinanti Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1081/2006, ypač į jo IV skyrių „Jaunimo užimtumo iniciatyva“¹,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomonę (A8–0366/2015),
- A. kadangi dabar Europos Sąjungoje yra 4,5 mln. jaunų bedarbių (15–24 m. amžiaus) ir kadangi daugiau kaip 7 mln. Europoje gyvenančių jaunuolių (15–24 m. amžiaus) neturi darbo, nestudijuoja ir nesimoko;
- B. kadangi nedarbas visoje Sąjungoje 2014 m. pabaigoje buvo 9,9 proc., o jaunimo nedarbas buvo daugiau nei dvigubai didesnis, t. y. 21,4 proc.;
- C. kadangi jaunimas itin nukentėjo nuo krizės;

¹ OL L 347, 2013 12 20, p. 470.

- D. kadangi reikiamų įgūdžių siūlomoms darbo vietoms neturėjimas ir švietimo ir profesinio rengimo neatitiktis yra svarbūs veiksniai, lemiantys jaunimo nedarbą; kadangi, nors jaunimas yra labiau išsilavinęs ir turi daugiau įgūdžių negu ankstesnės kartos, jis, siekdamas gauti kokybišką darbą, ir toliau susiduria su didelėmis struktūrinėmis kliūtimis; primena, kad jei Europoje veiksmingai ir tvariai nebus kuriamos kokybiškos darbo vietos, jaunimo nedarbo krizės panaikinti nepavyks;
- E. kadangi pavėluotas įsiliejimas į darbo rinką ir ilgas nedarbas turi neigiamos įtakos karjeros perspektyvoms, darbo užmokesčiui, sveikatai ir socialiniam judumui;
- F. kadangi jaunimas yra Europos ekonomikos ateitis ir kadangi jie turi stengtis įgyti darbo rinkai reikiamų įgūdžių numatydami savo ateities poreikius;
- G. kadangi jaunimas skirstomas į tris dideles grupes: studentus, darbuotojus ir bedarbius ir kadangi kiekvienai iš šių grupių turi būti taikomos skirtingos politinės strategijos, siekiant užtikrinti jų įtrauktį į darbo rinką, o tai reiškia, kad jauni studentai turi įgyti darbo rinkai reikalingų įgūdžių, jauni darbuotojai turi nuolat tobulinti savo įgūdžius ir atnaujinti žinias, o iš jaunų bedarbių grupės turi būti išskirti aktyviai darbo ieškantys arba nesimokančio ir nedirbančio jaunimo grupei „NEET“ priklausantys bedarbiai;
- H. kadangi reikia dėti visas pastangas, kad švietimo sistemos pakankamai parengtų moksleivius ir studentus profesinei veiklai ir kad būtų užtikrintas glaudus švietimo sektoriaus, kur tinkama ir socialinių tarnybų, darbdavių ir besimokančiųjų atstovų bendradarbiavimas;
- I. kadangi į sprendimų priėmimo procesus įtraukus studentų ir jaunimo organizacijas mokymo ir švietimo planavimas gerokai pagerėja, geriau atitinka visuomenės bei darbo rinkos ir įgūdžių poreikių reikalavimus;
- J. kadangi asmenys, kurie yra atsidūrę nepalankioje padėtyje, yra diskriminuojami ir pažeidžiami, dažnai neturėti galimybės ugdyti savo talento, gabumų ir įgūdžių, jei švietimo, užimtumo ir socialinėje politikoje neatsižvelgiama į socialinį aspektą; kadangi švietimo sektoriui būtina skirti pakankamai finansinių lėšų;
- K. kadangi įgyvendinus veiksmingą švietimo, mokymo ir įgūdžių politiką padedant darbdaviams, įdarbinimo agentūroms ir kitiems atitinkamiems suinteresuotiems asmenims būtų galima sumažinti jaunimo nedarbą;
- L. kadangi būtini tinkami mokymai už įdarbinimą atsakingiems asmenims, žmogiškųjų išteklių srities vadovams, užimtumo tarnyboms, darbdaviams ir švietimo sektoriui;
- M. kadangi dėl 2008 m. finansų krizės kilo papildomų sunkumų jaunimui įsilieti į darbo rinką, atsižvelgiant į tai, kad jaunimo nedarbas labiau priklauso nuo ekonominių sąlygų, o ne nuo bendro nedarbo, kadangi apskritai jaunimas turi mažiau patirties;
- N. kadangi labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės yra vieni iš svarbiausių užimtumo ES šaltinių, jose dirba gerokai daugiau nei 80 proc. visų darbuotojų ir jos pirmavo daugelyje žaliųjų sektorių, tačiau jos gali susidurti su tam tikrais sunkumais, kai reikia numatyti būsimus įgūdžių poreikius ir išnaudoti darbo vietų kūrimo galimybes;

- O. kadangi jaunimo verslumas gali padėti sumažinti jaunimo nedarbą, o jį derinant su išsilavinimu ir mokymu gali pagerėti jaunimo įsidarbinimo galimybės;
- P. kadangi stažuočių ir pameistrystės sistemų sėkmė Sąjungoje labai nevienoda ir priklauso nuo jų ypatumų;
- Q. kadangi tinkamai įgyvendinta Jaunimo garantijų iniciatyva – tai visapusiškas požiūris į pagalbą jaunimui siekiant jo sėkmingo perėjimo į darbo rinką arba aukštos kokybės išsilavinimo, kaip matyti iš Europos Parlamento Jaunimo garantijų iniciatyvos parengiamųjų veiksmų rezultatų;
- R. kadangi, siekiant jaunimui suteikti veiksmingų garantijų, būtina įvertinti realius jaunimo profesinius poreikius ir sektorius, kuriuose yra realių įsidarbinimo galimybių, pavyzdžiui, socialinės ekonomikos ir ekologiškos ekonomikos srityse, taip pat reikia nuolat ir atidžiai stebėti ne tik projektus, bet ir juos vykdančias įmones, rengti reguliarias ataskaitas apie pažangą, daromą naudojant šią kovos su jaunimo nedarbu priemonę;
- S. kadangi jaunimo užimtumo iniciatyva yra būtina priemonė siekiant teikti tikslingą paramą nesimokančiam ir nedirbančiam jaunimui (NEET);

Bendradarbiavimas, dalyvavimas, partnerystės

1. pažymi, kad individualių įgūdžių ugdymas ir žinių bei įgūdžių sklaida yra vieni iš svarbiausių integruotos užimtumo ir socialinių reikalų politikos elementų ir kad ugdant įgūdžius galima pasiekti ilgalaikį ekonomikos augimą, padidinti Europos konkurencingumą, kovoti su nedarbu ir didinti Europos bendrovių integraciją, jei įgūdžių ugdymo politikoje pripažįstami daugiaspekčiai darbo neturinčio jaunimo poreikiai ir gebėjimai; primena, kad įgūdžių ugdymas ir toliau neturės poveikio, jeigu kartu nebus kuriama darbo vietų ir nebus teikiama tinkama socialinė apsauga;
2. pabrėžia, kad „naujas darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų postūmis“ yra esminis Komisijos prioritetasis ir kad savo 2015 m. darbo programoje Komisija įsipareigojo imtis praktinių iniciatyvų, skirtų integracijai ir įsidarbinimo galimybėms skatinti darbo rinkoje, ypač priemonių, kuriomis remiamos valstybių narių pastangos įdarbinti jaunus žmones; dar kartą pabrėžia, kad Parlamentas reguliariai siūlo įvairius sprendimus, pabrėždamas, kad jaunimo užimtumas, švietimas ir mokymas turėtų būti vienas iš svarbiausių ES politinių prioritetų;
3. primena, kad jaunimo, tinkamų suinteresuotųjų dalyvių, organizacijų ir socialinių partnerių įtraukimas skatinant, įgyvendinant, stebint ir vertinant atitinkamas iniciatyvas, kuriomis siekiama remti jaunimo užimtumą ES, nacionaliniu ir vietos lygmenimis, yra itin svarbus;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad, viena vertus, Europoje yra 24 mln. bedarbių, įskaitant 7,5 mln. nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių (NEET), bet, kita vertus, ES yra 2 mln. laisvų darbo vietų; pažymi, kad yra daug per aukštos kvalifikacijos bedarbio jaunimo, kurio įgūdžiai neatitinka darbo rinkos poreikių; todėl pabrėžia, kad reikia sukurti tvirtas partnerystes tarp vietos valdžios institucijų, švietimo ir užimtumo tarnybų (ir tradicinių, ir specializuotų) ir socialinių partnerių ir verslo bendruomenės siekiant remti

- trumpalaikių ir vidutinės trukmės, įtraukių ir kokybiškų regioninių užimtumo strategijų ir veiksmų planų kūrimą, įgyvendinimą ir stebėseną; ragina švietimo institucijas, administraciją, įmones ir pilietinę visuomenę, ypač jaunimo organizacijas, glaudžiau bendradarbiauti, kad įgūdžiai būtų geriau pritaikyti prie darbo rinkos poreikių, įskaitant ir antrą šansą, kad būtų galima kuo labiau pagerinti išsilavinimo ir mokymo kokybę; pabrėžia, kad šis geresnis bendradarbiavimas taip pat itin svarbus, kad būtų galima veiksmingai įgyvendinti Jaunimo garantijų iniciatyvą;
5. palankiai vertina įgūdžių ugdymo priemonės ir Komisijos pasiūlytą įgūdžių poreikių prognozę; pabrėžia, kad įgūdžių ugdymas turėtų padėti skatinti ugdyti ekonomikoje plačiai naudojamus gebėjimus mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) srityje; tačiau pabrėžia, kad reikia platesnio užmojo veiksmų ir investicijų; mano, kad, norint numatyti būsimus įgūdžių poreikius, reikia visais lygmenimis aktyviai įtraukti visus suinteresuotuosius darbo rinkos subjektus;
 6. ragina valstybes nares, regionų ir vietos valdžios institucijas drauge su socialiniais partneriais ir mokymo paslaugų teikėjais patvirtinti ir įgyvendinti įgūdžių ugdymo ir poreikių prognozavimo strategijas, kurių tikslas – gerinti bendruosius, sektorinius ir konkrečiai profesijai reikalingus gebėjimus; be to, pabrėžia, kokia svarbi švietimo įstaigų, verslo subjektų, socialinių partnerių ir valdžios institucijų partnerystė ir tarpusavio pasitikėjimas;
 7. pabrėžia aukštojo mokslo įstaigų vaidmenį teikiant žinias ir lavinant gebėjimus, kurių reikia absolventams, kad jiems sektųsi darbo rinkoje;
 8. pabrėžia didelę kompetentingų ir palaikančių mokytojų ir instruktorių svarbą siekiant sumažinti mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių, ypač menkiau išsivysčiusiuose regionuose, ir didinti jaunimo įsidarbinimo galimybes; pabrėžia, kad mokytojus turėtų geriau remti mokyklos, mokymo įstaigos, vietos bendruomenės ir švietimo politikos priemonės, pavyzdžiui, užtikrinant efektyvesnę ir modernesnę naujųjų įgūdžių, pavyzdžiui, verslumo ir IRT įgūdžių, mokymą, skatinant mokymąsi iš kolegų ir keitimąsi geriausia patirtimi, taip pat sudarant geresnes galimybes mokytis ir tobulinant tęstinio profesinio rengimo ir mokymo sistemas; šiuo atžvilgiu pabrėžia investicijų į mokytojų visą gyvenimą trunkantį mokymąsi svarbą; griežtai nepritaria bet kokiems švietimo biudžeto mažinimams, ypač kai tai daroma kartu mažinant stipendijas ir dotacijas ir didinant įmokas už mokslą;
 9. ragina įtraukti naujus mokymo metodus, kuriuos atsižvelgdami į konkrečius klases poreikius parengia mokytojai;
 10. pabrėžia, kad švietimo ir mokslo paslaugų teikėjai ir įmonės turi bendradarbiauti, kad sukurtų kvalifikacijų pažymėjimus, kuriuose būtų tiksliai nurodyti realūs įgūdžiai, kuriuos pažymėjimų turėtojai įgijo per visą gyvenimą;
 11. pabrėžia, kaip svarbu į nuolatinį švietimo įstaigų ir darbdavių dialogą įtraukti jaunus, novatoriškus darbdavius, kad išsilavinimą ir specialistų mokymą būtų galima geriau pritaikyti darbo rinkos reikalavimams; teigiamai vertina kuravimo programas, sudarytas siekiant parengti jaunimą būsimoms darbo vietoms, ir pabrėžia, kokios šios programos svarbios;

12. pabrėžia administracinių pajėgumų ir veikiančių užimtumo tarnybų svarbą; ragina sustiprinti valstybės institucijų ir pilietinės visuomenės partnerystės principą ir teikti tinkamus mokymus vietos ir regioninėms valdžios institucijoms ir kitiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, siekiant kad Europos lėšos būtų naudojamos veiksmingiau ir strategiškai; taip pat ragina vyriausybes parodyti daugiau ryžto ir stengtis numatyti jaunimo, įmonių ir pilietinės visuomenės, taip pat universitetinio ir profesinio mokymo įstaigų poreikius ir kuo skubiau įgyvendinant užimtumo veiksmų programas ir stebėti jų pasiektą pažangą;
13. pabrėžia, koks svarbus glaudus tarpsektorinis bendradarbiavimas, ypač užimtumo tarnybų bendradarbiavimas su švietimo įstaigomis;
14. primena, kad politikos priemonėmis labiausiai turėtų būti siekiama padėti nesimokančiam ir nedirbančiam jaunimui (NEET), įskaitant tuos, kurie tapo neaktyvūs, kad jie vėl mokytųsi arba integruotųsi į darbo rinkas;
15. pažymi, kad veiksmingai ir strategiškai naudojamos Europos Sąjungos lėšos gali būti labai svarbi universitetų ir įmonių augimo ir plėtros priemonė; ragina panaudoti daugiau finansinių išteklių siekiant skleisti informaciją apie Europos finansines priemones, taip pat universitetuose ir įmonėse gerinti įgūdžius bei gilinti žinias, reikalingas norint rasti lėšų tyrimams ir finansavimo projektų valdymui;
16. pabrėžia, kad siekiant užtikrinti veiksmingą ES lėšų panaudojimą, labai svarbu įdiegti tokių išteklių naudojimo priežiūros ir stebėsenos sistemą;
17. ragina ES apdovanoti geriausius kovos su jaunimo nedarbu projektus, kurie gali būti susieti su visos Europos masto konkursu „Europos jaunimo apdovanojimas“ ir su Europos premija „Už jaunimo užimtumą socialinėje ekonomikoje“; ragina Komisiją atkreipti dėmesį į tokias iniciatyvas siekiant didinti informuotumą ir geriau atspindėti piliečių poreikius; tačiau pabrėžia, kad reikia biudžetinės atsakomybės, ir ragina tokias iniciatyvas finansuoti neviršijant esamo biudžeto;
18. ragina parengti į ateitį ir rezultatus orientuotą Europos įgūdžių strategiją, kuria remiantis būtų galima rengti nacionalines įgūdžių strategijas ir įtraukti jas į nacionalinius užimtumo planus, kartu pateikiant išsamias gaires užimtumo srities dokumentų rinkinyje pasiūlytiems sektorių veiksmų planams įgyvendinti;
19. ragina valstybes nares kuo greičiau įgyvendinti Europos semestro metu parengtas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, susijusias su švietimu ir darbo rinka, taip pat kitas Komisijos rekomendacijas;
20. taip pat primena, kad siekiant sumažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių, labai svarbu atsisakyti griežtos taupymo politikos;

MVĮ ir verslumas

21. pabrėžia, kad kuriant darbo vietas jaunimui ir ugdant profesinio gyvenimo įgūdžius itin svarbus įmonių, įskaitant MVĮ, socialių ir solidarios ekonomikos subjektų ir labai mažų įmonių vaidmuo; pabrėžia, kaip svarbu jaunimui suteikti išsilavinimą, padėsiantį jiems geriausiai pasiręsti verslumui; skatina įtraukti į mokymo programas profesinių įgūdžių

- ugdymą saugioje aplinkoje, kurie reikalingi verslui pradėti ir jam vadovauti ir taip pat skatinti ugdyti tarpdisciplininius verslumo gebėjimus, įgūdžius ir žinias, kurie būtų veiksmingai suteikiami per aktyvų dalyvavimą ir tikro gyvenimo patirtį; siūlo mokyti verslumo per įvairias temas arba kaip atskirą temą ir pabrėžia, kad aukštos kokybės stažuotės ir profesinis mokymas turi būti prieinami visu universitetinio išsilavinimo įgijimo etapu ir vėliau; pabrėžia, kad demokratinių ir komandinio darbo įgūdžių įgijimas, gebėjimas prisiimti atsakomybę, nagrinėti situacijas sudaro mokymosi visą gyvenimą dalį ir padeda būti aktyviais piliečiais; atkreipia dėmesį į tai, kokių galimybių ir pranašumų atsirastų į verslumo ugdymą įtraukus daugiau žmonių (pvz., sėkmingų jaunų verslininkų ir NVO, kurių tikslas – skatinti verslumą);
22. primena, kad verslumo rėmimas, ekonominių sąsajų supratimas ir savarankiškumo bei iniciatyvumo skatinimas yra svarbūs veiksniai skatinant aktyvų asmenų požiūrį į savo karjerą; mano, kad už verslumo skatinimą atsakingos viešojo sektoriaus, švietimo institucijos, įmonės ir pilietinė visuomenė; kartoja, kad būtina didinti judumą įmonių viduje; dar kartą pakartoja apie finansinių institucijų svarbą verslo pradėjimui ir prieigai prie finansavimo ir ragina investuoti, ugdyti įgūdžius ir prognozuoti besiformuojančiuose ir potencialo turinčiuose sektoriuose, įskaitant švarias technologijas ir žaliąsias darbo vietas, nes minėtieji sektoriai teikia daug galimybių kurti kokybiškas darbo vietas;
 23. pabrėžia, kad verslumo įgūdžių galima taip pat įgyti naudojantis bendrai švietimo sistemai nepriklausančiomis įgūdžių ugdymo programomis ir kad šios programos gali apimti patyrusių trenerių, verslininkų ir verslo ekspertų vykdomą konsultuojamojo ugdymo ir kuravimo veiklą, kuria būtų teikiama ne tik vertinga praktinė verslo patirtis, konsultacijos ir būtų palaikomas grįžtamasis ryšys su potencialiais verslininkais, bet ir būtų sudaromos sąlygos šiems potencialiems verslininkams išplėtoti vertingus ryšių tinklus su esamomis įmonėmis ir verslininkais, kurį priešingu atveju ilgai truktų susikurti;
 24. ragina sumažinti esamus administracinius ir finansinius reikalavimus įmonėms steigti ir jas valdyti, supaprastinant procedūras, lengviau suteikti startuoliams kreditus, rizikos kapitalą ir mikrofinansavimą, užtikrinti prieigą prie sparčiojo interneto, teikti konkrečiam atvejui pritaikytas konsultacijas ir, kai įmanoma, taikyti paskatas verslininkams, įdarbinantiems darbo neturintį jaunimą; pabrėžia, kokie svarbūs siekiant šių tikslų yra mikrofinansavimas ir Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų (EaSI) programa, taip pat Investicijų planas Europai; pabrėžia, kad reikia sukurti vieno langelio principu veikiančius centrus, kuriuose būtų tvarkomos visos atitinkamos administracinės procedūros, susijusios su verslo steigimu ir administravimu; primena, kad visuose administraciniuose reikalavimuose turi būti užtikrinamas darbuotojų teisių laikymasis;
 25. ragina valstybes nares dalyvauti „Erasmus jauniems verslininkams“ programoje ir skatinti jose dalyvauti jaunus žmones, norinčius imtis verslo projektų, kad galėtų įgyti patirties užsienyje ir naujų įgūdžių, kurie jiems padėtų sėkmingai įgyvendinti savo verslo projektus;
 26. primena, kad kūrybinės pramonės šakos yra vienos iš versliausių ir greičiausiai augančių sektorių ir kad kūrybinis lavinimas ugdo universaliuosius gebėjimus,

pavyzdžiui, kūrybinį mąstymą, problemų sprendimą, darbą komandose ir išradingumą; pripažįsta, kad menų ir medijų sektoriai yra ypatingai patrauklūs jaunimui;

27. primena, kad galima rasti daugybę su tradicinio darbo įgūdžiais susijusių darbo vietų, dažnai tokių, kurios negali būti perkeltos kitur ir kurios, be to, padeda skatinti vietos ekonomiką ir yra svarbios kultūriniu požiūriu; todėl ragina valstybes nares užtikrinti, kad amatai ir profesijos, pasižymintys tradiciniais ir kultūriniais elementais, būtų išsaugomi ir veiksmingai perduodami jaunesnėms kartoms įgyvendinant specializuotas programas;
28. ragina sudaryti palankias sąlygas socialinei ekonomikai, kad būtų galima derinti darbo vietų kūrimą jaunimui ir socialinio kapitalo vystymą; pabrėžia, kad socialinės ir solidarumo ekonomikos įmonės reikia geriau integruoti į nacionalinius ir ES užimtumo, įgūdžių ugdymo ir socialinės integracijos veiksmų planus, siekiant atskleisti šių įmonių galimybes ir jas kuo geriau išnaudoti kuriant darbo vietas ir prisidedant prie ES 2020 m. pagrindinių tikslų įgyvendinimo;
29. primena, kad darbdaviai ir verslininkai atlieka svarbų mokymo darbo vietoje bei pameistrystės organizavimo vaidmenį ir kad tai turėtų būti ir toliau remiama ir plėtojama;
30. pažymi, kad jaunimo verslumo skatinimo politika turi būti planuojama vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu; pabrėžia, kad verslumo skatinimo politikos priemonėmis turėtų būti atsižvelgiama į kiekvienos valstybės narės skirtingus reikalavimus;
31. ragina veiksmingai remti socialiai atsakingus, ekologiškus ir tvarius verslininkystės projektus ir skatinti tvarius alternatyvius modelius, pvz., kooperatyvus, kurie grindžiami demokratiniu sprendimų priėmimo procesu ir stengiasi daryti poveikį vietos bendruomenei;

Įgūdžiai, reikalingi įsidarbinti

32. pabrėžia, jog skubiai reikia viešosiose įdarbinimo tarnybose dirbantiems konsultantams suteikti geresnę kvalifikaciją ir geriau juos motyvuoti, kad jie galėtų pozityviaisiais veiksmais reaguoti į darbo ieškančio jaunimo poreikius, padėti jiems įgyti papildomą kvalifikaciją ir nurodyti įgūdžius, kurių jiems reikia darbo rinkai;
33. primena, kad kokybiškas individualiai pritaikytas orientavimas ir parama švietimo ir mokymo srityse visais mokymo etapais yra būtini ir gali sumažinti mokyklos nebaigimo riziką bei padėti nugalėti kliūtis, trukdančias dalyvauti darbo rinkoje; pabrėžia, kad šis profesinis orientavimas turi būti įtvirtintas mokymo programose ir vykdomas bendradarbiaujant su ekonomikos sektoriaus atstovais ir įdarbinimo agentūromis; primena, kad kalbų ir skaitmeninis mokymasis yra svarbiausias;
34. pažymi, kad valstybėse narėse trūksta aukštos kokybės profesinio orientavimo; pabrėžia, kad reikia gerinti profesinio orientavimo kokybę mokyklose ir teikti nuolatinį profesinį mokymą profesiniams konsultantams, kad jie būtų tinkamai kvalifikuoti ir galėtų studentams ir moksleiviams padėti pasirinkti tinkamą karjeros kelią;
35. ragina valstybes nares išnagrinėti mokyklų–profesinio orientavimo sistemas, pagal kurias

- moksleiviai stebimi nuo ankstyvo mokyklinio etapo iki pirmųjų žingsnių darbo rinkoje, geriausią patirtį;
36. pabrėžia, kaip svarbu nuolat stebėti būsimus įgūdžių poreikius, ir todėl ragina valstybes nares ir visus suinteresuotuosius subjektus šiuo klausimu keistis gerąja patirtimi ir toliau plėtoti stebėjimo ir prognozavimo priemones;
 37. palankiai vertina esamos ES įgūdžių panoramos interneto svetainės pokyčius: ji tapo visapusiškesniu ir naudotojams patogesniu centriniu prieigos prie informacijos apie įgūdžių poreikius, susijusius su profesijomis ir sektoriais Europoje, punktu ir padeda politiką formuojantiems asmenims, ekspertams, įdarbinimo įmonėms, karjeros konsultantams ir asmenims priimti labiau informacija pagrįstus sprendimus;
 38. ragina valstybes nares keistis gerąja praktika profesinio rengimo ir įgūdžių vystymo srityse ir tokius būdu užtikrinti geresnes galimybes jaunimui dalyvauti darbo rinkoje ir, jeigu reikia, peržiūrėti mokymo programas numatant rinkos poreikius; pabrėžia, kokie svarbūs praktiniai, verslininkystės, kodavimo ir e. įgūdžiai – jie būtini XXI a. profesinio ugdymo elementai; pažymi, kaip svarbu įgyvendinti veiksmų planą „Verslumas 2020“ ir ES e. įgūdžių strategiją; primena, jog viso gyvenimo trukmės orientavimas profesinės karjeros vystymo klausimais turėtų būti prieinamas visą profesinį gyvenimą, kad asmuo išlaikytų ir ugdytų įgūdžius ir įgytų naujų žinių;
 39. ragina valstybes nares skatinti ir remti jaunos darbo jėgos profesinį judumą, susijusį su pameistryste, kad jaunimas galėtų tobulinti savo įgūdžius pagal kitas mokymo sistemas ir kitokiose įmonėse ir taip pat turėtų galimybę naudoti užsienio kalbą, o tai padėtų įsitvirtinti darbo rinkoje;
 40. pabrėžia socialinių emocinių gebėjimų lavinimo svarbą, nes jie padeda sėkmingiau įveikti sunkumus darbo rinkoje ir siekti profesinės karjeros ir yra labai svarbus profesines žinias ir patirtį papildantis veiksnys;
 41. pabrėžia, kad skubiai reikia skatinti neformalųjį mokymąsi ir savišvietą, kurie apima savanorišką veiklą ir yra neįkainojamas išteklius siekiant padėti jaunimui įgyti profesiniam gyvenimui reikalingų įgūdžių;
 42. primena, kad siekiant ugdyti socialinius emocinius gebėjimus, pvz., ryšių palaikymo ir sprendimų priėmimo įgūdžius, būtinas neformalusis mokymasis ir savišvieta; todėl ragina investuoti į įtraukias neformaliojo mokymosi ir savišvietos galimybes ir pripažinti įgytos patirties, įgūdžių ir kompetencijos poveikį ir vertę;
 43. ragina sukurti mokymo ir studijų sistemą, kurioje būtų taikomi inovatyvūs, bet prieinami metodai, susitelkiant į pagrindinių gebėjimų, taip pat intelektualinių ir techninių įgūdžių ugdymą;
 44. pabrėžia, kad būtina toliau vystyti priemonę EURES, ypač pasienio zonose, ir skatinti jaunus žmones pasinaudoti darbo, mokomosios praktikos ar pameistrystės pasiūlymais užsienyje, bei jiems teikti su judumo projektais ir veikla susijusią paramą ir patarimus;
 45. primena, kad švietimo ir įgūdžių lavinimo strategijomis turėtų būti siekiama ne tik patenkinti darbo rinkos poreikius, bet ir suteikti žmonėms reikiamus universaliuosius

gebėjimus, kad jie galėtų tapti aktyviais ir atsakingais piliečiais; ragina Komisiją ir valstybes nares atsižvelgti į tai, kad švietimas ir mokymas yra pagrindinė teisė ir patys savaime yra labai vertingi;

46. pabrėžia, koks svarbus visa apimantis ugdymas, pavyzdžiui, pilietinis ugdymas, kuris turėtų būti neatskiriama visų švietimo krypčių dalis ir gali padėti parengti jaunimą perėjimui į profesinį gyvenimą;
47. pabrėžia besimokančių asmenų gebėjimo mokytis lavinimo svarbą ir poreikį suteikti jiems veiksmingų mokymosi strategijų; pabrėžia, kad mokymasis mokytis padės jiems lengviau įgyti žinių, įgūdžių, nuostatų ir gabumų, kurie suteikia galimybę nusistatyti, planuoti ir pasiekti savo mokymosi tikslus ir tapti savarankiškais mokiniais, galinčiais susitvarkyti su intensyviais darbo rinkos pokyčiais;
48. pabrėžia, kad užsiėmimas sportu suteikia galimybių išvystyti įvairius universaliuosius įgūdžius, kurie padidintų jų galimybes įsidarbinti, taip pat padėtų jiems tapti lyderiais ir pasiekti savo tikslus; be to, pabrėžia sporto, įsidarbinimo galimybių, švietimo ir mokymo sąsajas;
49. išreiškia susirūpinimą dėl pablogėjusių rezultatų, paaiškėjusių po paskutinės PISA (Tarptautinio moksleivių vertinimo programa) apklausos, kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse narėse; ragina valstybes nares ypač teikti pirmenybę švietimui, siekiant įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ tikslus;
50. pabrėžia, kad mokymas darbo vietoje ir kokybiška ugdomoji praktika, sustiprinta mokyklų, mokymo įstaigų ir įmonių partnerystės, yra jaunimo galimybių dalyvauti darbo rinkoje gerinimo būdai ir geriau panaudojus šias galimybes galima pagerinti jų orientavimą karjeros klausimais, o tai prisidės išplečiant potencialių kandidatų į laisvas darbo vietas rezervą ir taip pat padidinant jų pasirengimą darbui; pažymi, kad keliose valstybėse narėse tokios priemonės buvo sėkmingos; teigia, kad keičiantis geriausia patirtimi šioje srityje būtų lengviau sumažinti jaunimo nedarbą; pabrėžia, kad stažuotojams, esantiems nepalankioje padėtyje, reikalinga konkreti pagalba, pavyzdžiui, papildomas mokymas ir papildomi kursai ir parama tvarkant administracinius ir organizacinius reikalus įmonėms;
51. pabrėžia aukštos kokybės pameistrystės vertę visuose įdarbinimo sektoriuose ir ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti moteris rinktis tas pameistrystės formas ir profesijas, kuriose tradiciškai dominuoja vyrai;
52. pabrėžia, kad sklandus perėjimas iš švietimo sistemos į darbo rinką turėtų būti skatinamas siejant teorinį švietimą su praktiniu mokymu, įsidarbinimo gebėjimus integruojant į akademinės programos ir teikiant kokybiškas stažuotes, kaip įtvirtinta Europos stažuotų ir praktikos kokybės chartijoje, taip pat pripažįstant kvalifikacijas, įgytas formaliojo ir neformaliojo švietimo būdais arba vykdant savanorišką veiklą; pabrėžia, kad visada turėtų būti numatyti aiškūs aukštos kokybės stažuotų ir mokomosios praktikos rezultatai ir stažuotojai neturėtų būti išnaudojami;
53. primena, kad prie poreikio priderintos aukštos kokybės mokomosios praktikos turėtų nutiesti kelią į darbą, o pameistrystė – paruošti darbui, ir smerkia bet kokią piktnaudžiavimą, įskaitant netikras mokomasias praktikas, kurių metu nesilaikoma

- darbuotojų teisės gauti socialinę apsaugą; pabrėžia, kad mokomoji praktika turėtų pagelbėti didinant įgūdžius ir įdarbinimo galimybes; ragina valstybes nares taikyti atgrasomąsias priemones, kuriomis būtų užkertamas kelias piktnaudžiauti mokomosios praktikos statusu ir sustiprinti informacines kampanijas apie stažuotojų teises;
54. pritaria stažuočių kokybės sistemai ir Europos pameistrystės aljansui; pabrėžia, kaip svarbu, kad Komisija atidžiai stebėtų jų įgyvendinimą valstybėse narėse; primygtinai ragina, kad per pameistrystės aljansą būtų didinamas pameistrystės prieinamumas jaunimui – būtų raginama panaikinti tokias kliūtys kaip mokesčiai už mokslą gamybinę praktiką atliekantiems asmenims;
 55. atsižvelgdamas į valstybių narių kompetenciją šioje srityje, primena, kad dualinio mokymo modelis ir praktinių, socialinių ir komunikacijos įgūdžių įgijimas yra itin svarbūs; pabrėžia, kad visuomeniai ir bendravimo įgūdžiai gali jaunimui padidinti pasitikėjimą ir tuo būdu padėti jiems įsilieti į darbo rinką; pabrėžia, kad dualinio mokymo modelis turi būti orientuotas į socialines, ekonomines ir kultūrinės kiekvienos šalies aplinkybes ir neturi būti laikomas vienintele teisinga profesinio rengimo ir mokymo sistema; todėl ragina visais lygmenimis pripažinti ir stiprinti dualinį mokymąsi;
 56. ragina švietimo įstaigas (ir profesinio mokymo, ir aukštesnio lygmens), rengiant darbo rinkos poreikiams pritaikytas mokymo programas, aktyviau bendradarbiauti su verslininkais;
 57. pažymi, kokių pranašumų turi lankstus, į studentą orientuotas požiūris į švietimą – juo vadovaujantis įmanoma pakeisti ar pritaikyti studijų kryptį prie studento poreikių ir jų nesusiaistant su jų pradiniu pasirinktu variantu;
 58. įspėja valstybes nares apie jaunimui skirtas atskiras sutarčių rūšis; ragina labiau apsvarstyti šį klausimą siekiant veiksmingai išspręsti šią problemą;
 59. ragina valstybes nares didinti MTIM mokymo programų ir studijų patrauklumą siekiant spręsti šių sričių specialistų trūkumo problemą; tačiau pabrėžia, kad humanitariniai mokslai ir bendros humanitarinės žinios yra labai svarbūs norint efektyviai pasinaudoti MTIM disciplinų teikiama galimybėmis ir todėl turėtų būti veiksmingai remiami savo įstaigose ir atlikti svarbų vaidmenį rengiant mokymo programas; ragina valstybes nares skatinti įvairias disciplinas apimančią požiūrį švietimo įstaigose, pavyzdžiui, bendras programas, apimančias menus, mokslą, IRT, inžineriją, verslą ir kitas susijusias sritis;
 60. ragina valstybes nares nedelsiant į mokymo procesą įtraukti naujų technologijų ir visais švietimo ir mokymo lygmenimis bei apimant visas švietimo ir mokymo rūšis, įskaitant ir mokytojų mokymą, intensyvinti ir gerinti informacinių ir ryšių technologijų mokymą ir skaitmeninių įgūdžių lavinimą, siekiant pasiūlyti labiau į skaitmenines technologijas orientuotas studijų kryptis ir mokymo programas ir motyvuoti jaunos žmones studijuoti IRT ir pasirinkti su jomis susijusias profesijas; pabrėžia, kad būtina kurti geresnę technologijų bazę mokyklose ir universitetuose bei suteikti reikiamą infrastruktūrą; be to, šiuo atžvilgiu pabrėžia atvirųjų švietimo išteklių, kurie visiems užtikrina galimybę gauti išsilavinimą ir padidina galimybes įsidarbinti, nes jais remiamas mokymosi visą gyvenimą procesas, svarbą; primena būtinybę raginti mergaites ir jaunas moteris

pasirinkti IRT studijas;

61. pabrėžia, kad reikia parengti priemones, kuriomis mergaitės būtų skatinamos įsitraukti į mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) dalykus, ir teikti kokybiškas profesinio orientavimo paslaugas siekiant joms padėti tęsti profesinę karjerą šioje srityje, nes moterų su MTIM susijusiose profesijose dažnai būna per mažai, jos sudaro tik 24 proc. mokslo ir inžinerijos specialistų, o MTIM profesijos priklauso 20-iai daugiausia laisvų darbo vietų teikiančių profesijų valstybėse narėse;
62. pažymi, kad, nepaisant didelio jaunimo nedarbo kai kuriose valstybėse narėse ir neužimtų darbo vietų kitose, ES viduje darbuotojų judumas išlieka mažas; todėl primena, koks svarbus darbuotojų judumas konkurencingoje darbo rinkoje, ir pabrėžia, kad reikia mažinti jį varžančias lingvistines ir kultūrinės kliūtis – rengti konkrečių sektorių kalbų kursus ir tarpkultūrinio ryšių palaikymo mokymą bedarbiams;
63. pabrėžia, kad svarbu spręsti įgūdžių trūkumo ar neatitikimo poreikiams problemas skatinant besimokančių asmenų judumą ir sudarant tam palankesnes sąlygas, taip pat tarpvalstybiniu mastu pripažįstant kvalifikaciją, geriau panaudojant visas ES priemones ir programas, kaip antai „Erasmus +“, Europos kvalifikacijų sandara, Europos įgūdžių pasas, Jaunimo garantijų iniciatyva, Europos CV, Verslumo įgūdžių pasas, EURES portalas, Žinių sąjunga, Europos pameistrystės aljansas, Europos kreditų perkėlimo sistema, Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinė sistema (EQAVET) ir Europos profesinio mokymo kreditų sistema (ECVET); pabrėžia ESCO klasifikatoriaus, kuriuo nustatomi ir suklasifikuojami ES darbo rinkoje ir švietimo bei mokymo sistemoje reikalingi įgūdžiai, gebėjimai ir kvalifikacijos 25 Europos kalbomis, svarbą; šiuo atžvilgiu pabrėžia tinkamo socialinių teisių perkėlimumo Sąjungos viduje svarbą ir dar kartą atkreipia dėmesį į programos „Erasmus+“, Europos socialinio fondo ir EURES portalo svarbą; ragina valstybes nares skatinti rengti mokymo kursus, ypač tuose sektoriuose, kuriuose esama ypatingų pasiūlos ir paklausos neatitikimų;
64. ragina optimaliai išnaudoti esamą ES finansavimą, pavyzdžiui, programą „Erasmus+“, ugdant jaunuolių universaliuosius įgūdžius ir gebėjimus, siekiant efektyviau spręsti jaunimo nedarbo problemą ES;
65. pažymi, kad „Erasmus+“ yra pagrindinė priemonė profesinio rengimo ir mokymo kokybei užtikrinti visoje ES ir ragina vykdyti tarptautinius mainus profesinio mokymo tikslais;
66. primena, kad veiksmingas Jaunimo garantijų iniciatyvos ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos įgyvendinimas taip pat gali padėti pagerinti jaunimo galimybes darbo rinkoje užpildant išsilavinimo spragas ir suteikiant įgūdžių, kurie atitinka tvarios darbo rinkos ir ekonomikos poreikius, taip pat suteikti vertingos darbo patirties ir padėti įsteigti sėkmingas įmones; pabrėžia, kad siekiant šio tikslo būtina įvertinti realius jaunimo profesinius poreikius ir sektorius, kuriuose yra realių įsidarbinimo galimybių, pavyzdžiui, socialinės ekonomikos ir ekologiškos ekonomikos srityse, taip pat reikia nuolat ir atidžiai stebėti ne tik projektus, bet ir juos vykdančias įmones, rengti reguliarias ataskaitas apie pažangą, daromą naudojant šias kovos su jaunimo nedarbu priemones;
67. pabrėžia būtinybę supaprastinti jaunimo garantijų programos įgyvendinimo

administracines procedūras ir panaikinti visas biurokratinės kliūtis, galinčias sumažinti jos veiksmingumą;

68. džiaugiasi naujausiu ES įstatymų leidėjų sprendimu padidinti išankstinį finansavimą Jaunimo užimtumo iniciatyvai, kuriuo siekiama sklandesnio šios iniciatyvos įgyvendinimo regionuose ir valstybėse, patiriančiuose finansinių sunkumų; ragina valstybes nares ir vietos bei regioninės valdžios institucijas turimomis lėšomis toliau vykdyti reikiamus tobulinimus ir parengti tvarius, o ne *ad hoc* sprendimus; ragina valstybes nares greitai ir veiksmingai įgyvendinti Jaunimo užimtumo iniciatyvos veiklos programas;

Lygios galimybės

69. pabrėžia, kad įgūdžių vystymas, jei vykdomas kaip integruota idėja, galėtų tapti priemone, lemiančia ir skatinančia lygias galimybes nepalankioje padėtyje esančių visuomenės grupių atstovams, įskaitant nepalankioje padėtyje esančias mažumas, ypač vaikams ir jaunimui iš skurdžiai gyvenančių šeimų, ilgalaikiams bedarbiams, nepalankioje padėtyje esantiems imigrantams ir neįgaliesiems; pažymi, kad prevencija ir visą gyvenimą trunkanti parama ir konsultavimas palankių sąlygų neturinčioms grupėms ankstyvuoju etapu yra itin svarbūs dalykai siekiant darbo rinkai suteikti produktyvios ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgos; taip pat pabrėžia, kad teikti paramą ir ugdyti įgūdžius reikia rengiant mokymus darbdaviams, samdos specialistams ir žmoniškųjų išteklių vadybininkams, kad būtų padedama palankių sąlygų neturinčias grupes įtraukti į darbo rinką; pabrėžia, kad siekiant įtraukti pačiomis nepalankiausiomis sąlygomis gyvenančius asmenis reikia tinkamą išsilavinimą turinčių darbdavių, žmoniškųjų išteklių grupių ir dėstytojų, kurie kiek įmanoma labiau palaikytų šiuos nepalankiausioje visuomenės padėtyje esančius asmenis, kad jų integracija būtų kuo sėkmingesnė; dar kartą primena apie visuotinių galimybių visiems gauti išsilavinimą svarbą;
70. pabrėžia, kad visiems jaunuoliams, bet ypač tiems, kurie turi nedidelę darbo patirtį ir priklauso nepakankamai atstovaujamos ir palankių sąlygų neturinčioms grupėms, labai svarbu įgyti tinklaveikos įgūdžių; pabrėžia, kad tinklaveikos įgūdžių lavinimas gali būti strategija, padedanti įsidarbinti, profesiskai tobulėti ir tyrinėti karjeros galimybes;
71. pažymi, kad Europos Sąjungoje moterys sudaro daugumą (60 proc.) universitetų absolventų, tačiau jų užimtumo lygis ir paaukštinimo pareigomis tendencijos neatspindi visų jų galimybių; pabrėžia, kad įtraukus ilgalaikis ekonomikos augimas bus pasiektas tuo atveju, jeigu bus panaikintas moterų akademinų laimėjimų ir jų padėties darbo rinkoje atotrūkis, pirmiausia įveikiant horizontalų ir vertikalų atskyrimą;
72. pabrėžia, jog įdarbinimo agentūros turi daugiau nuveikti siekdamas užtikrinti, kad neįgaliesiems nebūtų fiziškai užkertamas kelias naudotis jų paslaugomis, kaip numatyta Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje;
73. ragina valstybes nares ir Komisiją populiarinti geriausią patirtį ir remti neįgalaus jaunimo įtraukimą į švietimo (taip pat ir į mokymosi visą gyvenimą) programas ir į įdarbinimo sistemą – vykdyti įvairias priemones, pvz., investuoti į socialines verslumo iniciatyvas, kuriomis remiamas šis jaunimas, arba teikti finansines paskatas jį

samdančioms organizacijoms;

74. pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti, kad neįgalieji galėtų gauti finansinę paramą ir dotacijas, kurios turėtų būti informavimo ir švietimo programų, skirtų verslumui skatinti, sudedamoji dalis;

Nauja karta, naujos galimybės, nauji iššūkiai

75. atkreipia dėmesį į tai, kad jaunimas, ugdytas sparčios technologinės pažangos amžiuje, turi ne tik galimybių, sugebėjimų ir įgūdžių, jis taip pat išpažįsta skirtingas nei ankstesnės kartos vertybes ir prioritetus, todėl verta pabrėžti, kad reikalingos programos ir iniciatyvos, padėsiančios įveikti kartų atotrūkį; pažymi, kad tai taip pat padės suprasti jaunesnės kartos vertingas ypatybes, pavyzdžiui, gebėjimą derinti įvairias užduotis, kūrybiškumą, judumą, ryžtą keistis ir, svarbiausia, gebėjimą dirbti kolektyvinį darbą; pabrėžia, kad švietimo ir mokymo sistemos turėtų būti pakankamai lanksčios, kad sudarytų sąlygas visapusiškai vystyti jaunimo įgūdžius ir gabumus; be to, pažymi, kad įdarbinimo agentūrų ir užimtumo tarnybų darbuotojai turėtų būti gerai apmokyti ir įgiję įgūdžių, suteikiančių galimybę suprasti naująją kartą; taip pat pažymi, kad ne visas jaunimas automatiškai turi visus skaitmeninius poreikius atitinkančius įgūdžius ir gebėjimus ir todėl primena, kad suteikti vienodas galimybes visiems naudotis ir mokytis naudotis skaitmeninėmis priemonėmis yra dar svarbiau negu anksčiau;
76. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Itin auštas jaunimo nedarbo lygis mūsų laikais yra viena iš didžiausių problemų ES, kurioje beveik 5 mln. jaunų žmonių yra bedarbiai. Tuo pat metu yra 2 mln. laisvų darbo vietų. Ši padėtis kelia didelę grėsmę ES socialinei sanglaudai ir ekonominiam vystymuisi.

Aptariant šią situaciją, reikėtų atsižvelgti į šiuos veiksnius: globalizaciją, demografinius pokyčius, ekonomikos krizes, naujas technologijas ir darbo organizavimo pokyčius.

Verslo kūrimas ir savarankiškas darbas taip pat yra galimybė dalyvauti darbo rinkoje.

Įgūdžių formavimas yra daugialypis procesas, reikalaujantis holistinio požiūrio ir sektorių politikos ribų peržengimo.

Dėl pokyčių darbo rinkoje reikia lankstesnių švietimo sistemų, kurios sudarytų galimybes papildyti ir plėtoti žinias ir įgūdžius visais profesinės karjeros etapais.

Galimybių patekti į darbo rinką ir dirbti toliau sudaro dviejų rūšių įgūdžiai: bendrieji įgūdžiai (gebėjimas prisitaikyti, mokymasis mokytis, iniciatyva ir verslumas, komunikacijos įgūdžiai) ir specialieji įgūdžiai, susiję su konkrečiomis pareigomis arba darbu.

Tuo pat metu reikia susieti (taip pat ir finansiškai) institucijas, teikiančias aukštąjį išsilavinimą, su ekonomikos sektoriumi (pramone, paslaugomis).

Dėl skirtumų valstybių narių darbo rinkose taip pat reikia nustatyti, kokio lygio valdymas turi veiksmingiausių priemonių įgūdžių poreikiams nustatyti ir apibrėžti.

19.10.2015

KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl įgūdžių ugdymo politikos, skirtos kovai su jaunimo nedarbu
(2015/2088(INI))

Nuomonės referentas: Zdzisław Krasnodębski

PASIŪLYMAI

Kultūros ir švietimo komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad „naujas darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų postūmis“ yra esminis Komisijos prioritetas ir kad savo 2015 m. darbo programoje Komisija įsipareigojo imtis praktinių iniciatyvų, skirtų integracijai ir įsidarbinimo galimybės skatinti darbo rinkoje, ypač priemonių, kuriomis remiamos valstybių narių pastangos įdarbinti jaunas žmones; dar kartą pabrėžia, kad Parlamentas reguliariai siūlo įvairius sprendimus, pabrėždamas, kad jaunimo užimtumas, švietimas ir mokymas turėtų būti vienas iš svarbiausių ES politinių prioritetų;
2. primygtinai ragina valstybes nares skubiai įgyvendinti struktūrines reformas visais švietimo lygmenimis, ypač profesinio švietimo ir mokymo, įskaitant pameistrystę ir stažuotes, kurioms būdingas stiprus mokymosi darbo vietoje aspektas, siekiant padėti jaunimui įgyti įgūdžių, reikalingų, kad jie sėkmingai įsiliėtų į darbo rinką, ir taip palengvinti perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką, pagerinti jaunimo galimybes įsidarbinti, suteikti jiems daugiau gyvenimiškų įgūdžių ir prisidėti prie ES ekonomikos konkurencingumo didinimo; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad išnaudoti abipusio mokymosi potencialo ir sėkmingai išnagrinėti geriausios praktikos pavyzdžius galima tik visapusiškai atsižvelgiant į kiekvienos atitinkamos nacionalinės sistemos konkrečius privalumus;
3. pabrėžia, kad jaunimo nedarbo lygis ES ir ypač kai kuriose valstybėse narėse vis dar yra nepaprastai didelis; ragina valstybes nares ir ES ištaisyti šią padėtį nedelsiant nustatant socialinės apsaugos priemones, kuriomis būtų šalinami ekonominiai ir socialiniai nedarbo padariniai;
4. primena, kad švietimo ir įgūdžių lavinimo strategijomis turėtų būti siekiama ne tik patenkinti darbo rinkos poreikius, bet ir suteikti žmonėms reikiamus universaliuosius

gebėjimus, kad jie galėtų tapti aktyviais ir atsakingais piliečiais; ragina Komisiją ir valstybes nares atsižvelgti į tai, kad švietimas ir mokymas yra pagrindinė teisė ir patys savaime yra labai vertingi;

5. primena, kad būtina skatinti formaliojo ir neformaliojo švietimo, taip pat mokymosi visą gyvenimą mokymo planų, skirtų visiems besimokantiems, – tiek teorinių, tiek praktinių modulių, pavyzdžiui, studentų verslumo projektų, kurie apimtų socialinių įmonių projektus, kuriuos įgyvendinant dirbama su vietos bendruomene, – mokymo programų tikslus;
6. ragina valstybes nares patvirtinti ilgalaikes strategijas pasitelkiant veiksmingas investicijas, glaudesnę bendradarbiavimą ir strategines partnerystes, kad būtų skatinamos inovacijos, konkurencingumas ir pažangumas profesinio rengimo ir mokymo srityje;
7. pažymi, kad „Erasmus+“ yra pagrindinė priemonė profesinio rengimo ir mokymo kokybei užtikrinti visoje ES ir ragina vykdyti tarptautinius mainus profesinio mokymo tikslais;
8. pabrėžia, kad svarbu atgaivinti ir propaguoti profesinį rengimą ir mokymą ir didinti jo patrauklumą jaunimui, kad jis nebūtų suvokiamas kaip prastesnis, palyginti su kitomis mokymo rūšimis; pabrėžia, kad būtina įdiegti arba toliau plėtoti dvejopo profesinio rengimo ir mokymo sistemas ar jo aspektus ir mokymąsi darbo vietoje visais švietimo lygiais, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos įgyti žinių, įžvalgų, pagrindinių įsidarbinimui ir konkrečiam darbui reikalingų įgūdžių bei gebėjimų; be to, pabrėžia, kad būtina užtikrinti viešosios valdžios institucijų vykdomą kokybės kontrolę ir teikiamas rekomendacijas, skirtas profesinio rengimo ir mokymo bendram turiniui, mokymosi tikslams, įgyvendinimui, vertinimui ir sertifikavimo procedūrai, šalia kvalifikacijų pripažinimo ir lygiavertiškumo nustatymo; pabrėžia, kad keitimosi geriausia praktika, susijusia su dvejopo švietimo sistemomis, būtų galima prisidėti prie struktūrinių darbo rinkos pokyčių ir padidinti jaunimo užimtumo lygį; pabrėžia mokymosi darbo vietoje privalumus, nes jis labai padeda karjerą padedantiems jauniems žmonėms, siekiantiems integruotis į darbo rinką;
9. pabrėžia socialinių emocinių gebėjimų lavinimo svarbą, nes jie padeda sėkmingiau įveikti sunkumus darbo rinkoje ir siekti profesinės karjeros ir yra labai svarbus profesines žinias ir patirtį papildantis veiksnys;
10. primena, kad šiuo metu ES yra du milijonai laisvų darbo vietų ir pabrėžia, kad svarbu spręsti įgūdžių trūkumo ar neatitikimo poreikiams problemas skatinant besimokančių asmenų judumą ir sudarant tam palankesnes sąlygas, taip pat tarpvalstybinio mastu pripažįstant kvalifikaciją, geriau panaudojant visas ES priemones ir programas, kaip antai „Erasmus +“, Europos kvalifikacijų sandara, Europos įgūdžių pasas, Jaunimo garantijų iniciatyva, Europos CV, Verslumo įgūdžių pasas, EURES portalas, Žinių sąjunga, Europos pameistrystės aljansas, Europos kreditų perkėlimo sistema, Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinė sistema (EQAVET) ir Europos profesinio mokymo kreditų sistema (ECVET); pabrėžia ESCO klasifikatoriaus, kuriuo nustatomi ir suklasifikuojami ES darbo rinkoje ir švietimo bei mokymo sistemoje reikalingi įgūdžiai, gebėjimai ir kvalifikacijos 25 Europos kalbomis, svarbą; šiuo atžvilgiu pabrėžia tinkamo socialinių teisių perkeliavimo Sąjungos viduje svarbą ir dar kartą atkreipia dėmesį į programos „Erasmus+“, Europos socialinio fondo ir EURES portalo svarbą; ragina

valstybes nares skatinti rengti mokymo kursus, ypač tuose sektoriuose, kuriuose esama ypatingų pasiūlos ir paklausos neatitikimų;

11. palankiai vertina esamos ES įgūdžių panoramos interneto svetainės pokyčius: ji tapo visapusiškesniu ir naudotojams patogesniu centriniu prieigos prie informacijos apie įgūdžių poreikius, susijusius su profesijomis ir sektoriais Europoje, punktu ir padeda politiką formuojantiems asmenims, ekspertams, įdarbinimo įmonėms, karjeros konsultantams ir asmenims priimti labiau informacija pagrįstus sprendimus;
12. pabrėžia bendrų pagrindinių gebėjimų, t. y. IRT, matematikos, kritinio mąstymo, užsienio kalbų, judumo ir kt., lavinimo ir įgijimo svarbą, nes jie padės jauniems žmonėms lengvai prisitaikyti prie besikeičiančios socialinės ir ekonominės aplinkos;
13. pabrėžia besimokančių asmenų gebėjimo mokytis lavinimo svarbą ir poreikį suteikti jiems veiksmingų mokymosi strategijų; pabrėžia, kad mokymasis mokytis padės jiems lengviau įgyti žinių, įgūdžių, nuostatų ir gabumų, kurie suteikia galimybę nusistatyti, planuoti ir pasiekti savo mokymosi tikslus ir tapti savarankiškais mokiniais, galinčiais susitvarkyti su intensyviais darbo rinkos pokyčiais;
14. pabrėžia, kad visiems jaunuoliams, bet ypač tiems, kurie turi nedidelę darbo patirtį ir priklauso nepakankamai atstovaujamos ir palankių sąlygų neturinčioms grupėms, labai svarbu įgyti tinklaveikos įgūdžių; pabrėžia, kad tinklaveikos įgūdžių lavinimas gali būti strategija, padedanti įsidarbinti, profesiskai tobulėti ir tyrinėti karjeros galimybes;
15. atkreipia dėmesį į nuolatinius darbo rinkos pokyčius ir pabrėžia, kad svarbu patenkinti darbo rinkos poreikius pasiūlant tinkamą kvalifikaciją ir įgūdžius, persvarstant ir plėtojant esamas mokymo programas ir reaguojant į technologinius, socialinius ir aplinkos pokyčius, glaudžiai bendradarbiaujant su darbdaviais, profesinėmis organizacijomis, verslo bendruomenėmis, politikos formuotojais, vietos valdžios institucijomis, švietimo ir įdarbinimo tarnybomis, jaunimo organizacijomis ir visomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis; be to, pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu būtina teikti ir plėtoti kokybiškas visą gyvenimą trunkančios karjeros gaires, taip pat įtraukiant šeimas, siekiant padėti būsiamiems studentams ir jaunimui tinkamai pasirinkti studijų kryptį, kuo geriau pasirinkti tinkamą mokymą ir profesinę karjerą, atsižvelgiant į savo darbo prioritetus ir darbo rinkos poreikius; tačiau primena, kad švietimo ir įgūdžių lavinimo politika turėtų būti siekiama ne tik patenkinti darbo rinkos poreikius, bet ir prisidėti prie jaunuolių asmenybės vystymosi ir augimo siekiant, kad jie taptų iniciatyvūs ir atsakingi piliečiai; todėl pabrėžia pilietinio švietimo – tiek formaliojo, tiek neformaliojo – poreikį visoje švietimo sistemoje;
16. pabrėžia stažuočių ir pameistrystės, kaip vidurinio ir aukštojo mokslo mokymo programos dalies, svarbą įgyjant darbo patirties ir universaliųjų gebėjimų; pabrėžia kuravimo programų, kurios padeda besimokantiems susipažinti su profesionalais arba jaunais darbuotojais, suteikia prieigą prie tinklų ir aiškų darbo proceso supratimą, svarbą; todėl ragina verslo įmones kurti ilgalaikius santykius ir partnerystes su švietimo įstaigomis, kad jose besimokantys jaunuoliai galėtų lengviau įsilieti į verslo pasaulį ir kad įgūdžiai, kurių įgyjama mokslo įstaigose, nuolat būtų geriau pritaikomi prie realių darbo rinkos poreikių; tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad nors besimokantiems stažuotės suteikia mokymosi galimybių, verslo įmonės turi atlikti kuravimo ir mokymo vaidmenį, atsižvelgdamos į

Komisijos rekomendacijas dėl aukštos kokybės stažuočių teikimo siekiant didinti jaunimo galimybes rasti darbą;

17. ragina valstybes nares kuo greičiau įgyvendinti Europos semestro metu parengtas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, susijusias su švietimu ir darbo rinka, taip pat kitas Komisijos rekomendacijas;
18. pabrėžia aukštojo mokslo įstaigų vaidmenį teikiant žinias ir lavinant gebėjimus, kurių reikia absolventams, kad jiems sektųsi darbo rinkoje;
19. pabrėžia holistinio požiūrio į įgūdžius svarbą; pabrėžia poreikį švietimo sistemoje siūlyti daug programų ir lanksčias pedagogines strategijas, kurios galėtų būti pritaikytos prie kiekvieno asmens poreikių; ragina kurti mokymosi darbo vietoje programas visų tipų švietimo ir mokymo sistemose, taip pat praktinius mokymo planus, lanksčius tvarkaraščius ir ne tokius formalius mokymo metodus;
20. pabrėžia plačios apimties švietimo ir mokymo, kuris suteiktų gerus pagrindinius ir įvairiose srityse galimus panaudoti įgūdžius, verslumo įgūdžius, problemų sprendimo gebėjimus, informacinių ir ryšių technologijų (IRT) išmanymą ir kalbos įgūdžius, kurie sudarytų sąlygas nuolat įgyti naujų žinių ir jas pritaikyti bei prisitaikyti prie darbo rinkos pokyčių;
21. pabrėžia būtinybę įtraukti verslumo ugdymo aspektus į visus švietimo ir mokymo lygmenis, nes jaunimo verslumo dvasios ugdymas ankstyvuojant etapui ir universaliųjų įgūdžių, susijusių su verslumu, kaip antai kūrybiškumas, kritinis mąstymas, empatija, komandinis darbas ir iniciatyvumas, ugdymas padeda jaunimui tobulėti asmeninėje ir profesinėje srityse ir lengviau bei anksčiau įsiliesti į darbo rinką; šiuo požiūriu primygtinai ragina universitetus ir įmones vesti aktyvų dialogą ir bendradarbiauti siekiant sukurti švietimo programas, kurios padėtų suteikti jaunimui reikiamų įgūdžių bei gebėjimų ir kurios sudarytų palankesnes sąlygas verslininkams dalyvauti švietimo procese ir tokį dalyvavimą skatintų; tačiau mano, kad siekiant sukurti labiau į socialinius klausimus orientuotą, integracinę ir tvarią ekonomiką, verslumo ugdymas turėtų apimti socialinį aspektą, įskaitant mokymą apie sąžiningą prekybą, socialines įmones ir alternatyvius verslo modelius, pavyzdžiui, kooperatyvus;
22. ragina valstybes nares nedelsiant į mokymo procesą įtraukti naujų technologijų ir visais švietimo ir mokymo lygmenimis bei apimant visas švietimo ir mokymo rūšis, įskaitant ir mokytojų mokymą, intensyvinti ir gerinti informacinių ir ryšių technologijų mokymą ir skaitmeninių įgūdžių lavinimą, siekiant pasiūlyti labiau į skaitmenines technologijas orientuotas studijų kryptis ir mokymo programas ir motyvuoti jaunas žmones studijuoti IRT ir pasirinkti su jomis susijusias profesijas; pabrėžia, kad būtina kurti geresnę technologijų bazę mokyklose ir universitetuose bei suteikti reikiamą infrastruktūrą; be to, šiuo atžvilgiu pabrėžia atvirųjų švietimo išteklių, kurie visiems užtikrina galimybę gauti išsilavinimą ir padidina galimybes įsidarbinti, nes jais remiamas mokymosi visą gyvenimą procesas, svarbą; primena būtinybę raginti mergaites ir jaunas moteris pasirinkti IRT studijas;
23. ragina optimaliai išnaudoti esamą ES finansavimą, pavyzdžiui, programą „Erasmus+“, ugdant jaunuolių universaliuosius įgūdžius ir gebėjimus, siekiant efektyviau spręsti jaunimo nedarbo problemą ES;

24. pabrėžia, kad IRT išmanymas turėtų tapti neatskiriama švietimo proceso dalimi ir būti integruotas į visų lygmenų studijų mokymo programas; pabrėžia, kad jaunuoliams suteikti IRT įgūdžiai praverčia ir profesiniame, ir asmeniniame gyvenime, nes jie įgauna techninių įgūdžių, pasitikėjimo ir lankstumo, kurio reikia norint prisitaikyti per visą gyvenimo laikotarpį;
25. ragina valstybes nares raginti mergaites ir jaunas moteris pasirinkti mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) disciplinas ir padidinti moterų skaičių MTIM srityje;
26. pažymi, kad nepakankamas kalbų mokėjimas yra labai didelė kliūtis jaunų žmonių konkurencijai ES darbo rinkoje, ir pabrėžia, kad valstybės narės turėtų ugdyti įvairius jaunų žmonių komunikacinius ir kalbinius gebėjimus nuo labai ankstyvo amžiaus, kad būtų išspręstos problemos, kylančios dėl dabartinės gebėjimų neatitikties;
27. pabrėžia, kad pagrindinių gebėjimų įgijimui labai svarbus neformalusis švietimas ir visą gyvenimą trunkantis mokymasis, kartu su formaliuoju mokymu arba po jo, kad būtų užkirstas kelias atskirčiai arba ji būtų atsveriamą ir taip žmonėms būtų suteikta daugiau galimybių augti kaip asmenybėms ir, atsižvelgiant į savo talentus, tobulėti visuomenėje ir darbo rinkoje;
28. pabrėžia didelę kompetentingų ir palaikančių mokytojų ir instruktorių svarbą siekiant sumažinti mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių, ypač menkiau išsivysčiusiuose regionuose, ir didinti jaunimo įsidarbinimo galimybes; pabrėžia, kad mokytojus turėtų geriau remti mokyklos, mokymo įstaigos, vietos bendruomenės ir švietimo politikos priemonės, pavyzdžiui, užtikrinant efektyvesnę ir modernesnę naujųjų įgūdžių, pavyzdžiui, verslumo ir IRT įgūdžių, mokymą, skatinant mokymąsi iš kolegų ir keitimąsi geriausia patirtimi, taip pat sudarant geresnes galimybes mokytis ir tobulinant tęstinio profesinio rengimo ir mokymo sistemas; šiuo atžvilgiu pabrėžia investicijų į mokytojų visą gyvenimą trunkantį mokymąsi svarbą; griežtai nepritaria bet kokiems švietimo biudžeto mažinimams, ypač kai tai daroma kartu mažinant stipendijas ir dotacijas ir didinant įmokas už mokslą;
29. ragina įtraukti naujus mokymo metodus, kuriuos atsižvelgdami į konkrečius klases poreikius parengia mokytojai;
30. ragina parengti į ateitį ir rezultatus orientuotą Europos įgūdžių strategiją, kuria remiantis būtų galima rengti nacionalines įgūdžių strategijas ir įtraukti jas į nacionalinius užimtumo planus, kartu pateikiant išsamias gaires užimtumo srities dokumentų rinkinyje pasiūlytiems sektorių veiksmų planams įgyvendinti;
31. pažymi, kad Jaunimo garantijų iniciatyva ir Jaunimo užimtumo iniciatyva atlieka svarbų vaidmenį plėtojant kvalifikacijos neturinčių arba žemos kvalifikacijos jaunų nedirbančių žmonių švietimą ir mokymą, tačiau pabrėžia, kad reikia geresnio finansavimo ir tinkamo bei skubaus tų programų įgyvendinimo bei tinkamos vėlesnės padėties kiekvienoje valstybėje narėje stebėsenos;
32. pabrėžia poreikį siekti individualaus požiūrio į karjeros raidą ir visą gyvenimą trunkantį švietimą ir mokymą bei mano, kad gairės ir konsultacijos, kurios skirtos individualioms reikmėms ir daugiausia dėmesio skiria individualių įgūdžių vertinimui ir ugdymui, turėtų būti esminis švietimo ir įgūdžių formavimo politikos elementas nuo ankstyvaus etapo;

33. mano, kad neformalusis švietimas, ypač jaunimo organizacijose, skatina kūrybiškumą, iniciatyvos ir asmeninės atsakomybės jausmą ir gali padidinti jaunų žmonių galimybes darbo rinkoje ir teigiamai prisidėti prie PMR sėkmės; todėl ragina valstybes nares įgyvendinti 2012 m. Tarybos rekomendaciją dėl formaliojo ir neformaliojo mokymosi rezultatų patvirtinimo¹, kaip būdo pripažinti gebėjimus, įgytus savišvietos būdu, visų pirma savanorių ir jaunimo sektoriuje, ir paremti mokymosi visą gyvenimą politiką;
34. primena, kad kūrybinės pramonės šakos yra vienos iš versliausių ir greičiausiai augančių sektorių ir kad kūrybinis lavinimas ugdo universaliuosius gebėjimus, pavyzdžiui, kūrybinį mąstymą, problemų sprendimą, darbą komandose ir išradingumą; pripažįsta, kad menų ir medijų sektoriai yra ypatingai patrauklūs jaunimui;
35. pabrėžia, kad darbo rinkos strategijomis apskritai ir siekiant gebėjimų atitikties vykdant profesinio rengimo ir mokymo politiką konkrečiai turi būti siekiama sukurti ir skatinti kokybiškas ir saugias darbo vietas, vadovaujantis TDO deramo darbo darbotvarke; pažymi, kad šiomis strategijomis turi būti prisidedama prie kovos su tokiais reiškiniais kaip mažų garantijų darbas, nefiksuoto darbo laiko sutartys ir neapmokamos stažuotės;
36. pažymi svarbų pilietinės visuomenės organizacijų, profesinių sąjungų ir socialinio dialogo svarbą formuojant profesinio rengimo ir mokymo strategijas;
37. ragina valstybes nares nukreipti investicijas į integracinį švietimą, kuriuo reaguojama į visuomenės uždavinius siekiant užtikrinti vienodą prieigą ir galimybes visiems, įskaitant jaunuolius iš skirtingų socialinių ir ekonominių sluoksnių, taip pat pažeidžiamas ir palankių sąlygų neturinčias grupes;
38. ragina valstybes nares didinti MTIM mokymo programų ir studijų patrauklumą siekiant spręsti šių sričių specialistų trūkumo problemą; tačiau pabrėžia, kad humanitariniai mokslai ir bendros humanitarinės žinios yra labai svarbūs norint efektyviai pasinaudoti MTIM disciplinų teikiama galimybėmis ir todėl turėtų būti veiksmingai remiami savo įstaigose ir atlikti svarbų vaidmenį rengiant mokymo programas; ragina valstybes nares skatinti įvairias disciplinas apimančią požiūrį švietimo įstaigose, pavyzdžiui, bendras programas, apimančias menų, mokslą, IRT, inžineriją, verslą ir kitas susijusias sritis;
39. primena, kad galima rasti daugybę su tradicinio darbo įgūdžiais susijusių darbo vietų, dažnai tokių, kurios negali būti perkeltos kitur ir kurios, be to, padeda skatinti vietos ekonomiką ir yra svarbios kultūrinio požiūriu; todėl ragina valstybes nares užtikrinti, kad amatai ir profesijos, pasižymintys tradiciniais ir kultūriniais elementais, būtų išsaugomi ir veiksmingai perduodami jaunesnėms kartoms įgyvendinant specializuotas programas;
40. pabrėžia neformaliojo mokymosi ir savišvietos vaidmenį ir svarbą jaunimo įsidarbinimo srityje; pabrėžia, kad svarbu įsitraukti į jaunimo organizacijų veiklą, užsiimti savanoriška veikla ir mėgėjų sportu ugdant jaunimo verslumo dvasią ir įvairius pažintinius ir nepažintinius gebėjimus; ir skirtingose srityse pritaikomų gebėjimų, ir ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas jaunimo dalyvavimui šioje užklasinėje veikloje, kuri papildo formalųjį švietimą;
41. pabrėžia, kad užsiėmimas sportu suteikia galimybių išvystyti įvairius universaliuosius

¹ OL C 398 E, 2012 12 22, p. 1.

įgūdžius, kurie padidintų jų galimybes įsidarbinti, taip pat padėtų jiems tapti lyderiais ir pasiekti savo tikslus; be to, pabrėžia sporto sąsajas su įsidarbinimo galimybėmis, švietimu ir mokymu.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	15.10.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 22 -: 5 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Mary Honeyball, Marc Joulaud, Zdzisław Krasnodębski, Ernest Maragall, Ant3nio Marinho e Pinto, Algirdas Saudargas
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	John Stuart Agnew

GALUTINIO BALSAVIMO ATSAKINGAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	3.12.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 49 -: 1 0: 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ādám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Źdanoka, Jana Źitňanská
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Mircea Diaconu, Tania González Peñas, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Monika Vana
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Dita Charanzová, Diane James, Martina Michels, Estefanía Torres Martínez

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

49	+
PPE:	Heinz K. Becker, David Casa, Danuta Jazłowiecka, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze
S&D:	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Miapetra Kumpula-Natri, Javi López, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog
ECR:	Arne Gericke, Zdzisław Krasnodębski, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
ALDE:	Enrique Calvet Chambon, Dita Charanzová, Mircea Diaconu, Marian Harkin, Yana Toom
GUE/NGL:	Lynn Boylan, Tania González Peñas, Martina Michels, Estefanía Torres Martínez
Verts/ALE:	Jean Lambert, Monika Vana, Tatjana Ždanoka
EFDD:	Laura Agea, Tiziana Beghin
ENF:	Mara Bizzotto

1	-
EFDD:	Diane James

3	0
GUE/NGL:	Paloma López Bermejo
ENF:	Dominique Martin, Joëlle Mélin

Naudojami sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė